

בבליוגראפיה מחרתה חול התעלیم העללי הערבי فی إسرائیل

(כתב, دراسات وأبحاث 1990-2010)

إعداد: مهند مصطفى

كتب:

בויםל, יאיר, זאבי, ע' ותותר, מ' (2009). מה לומדים סטודנטים יהודים וערבים אלה מאלה? טבעון: מכללת אורנים.

גילת, ענת והרץ-לזרוביץ, רחל (2009). "הבדלים בתפיסת הלימודים הגבוהים כמשאבים בהעצמה אישית ובהעצמה מגדרית בין סטודנטיות יהודיות וערביות, דתיות ולא דתיות". בתוך: רחל הרץ-לזרוביץ ויזהר אופלטקה (עורכים). מגדר ואנתיות בהשכלה גבוהה בישראל. חיפה: פרדס. עמ' 133-148.

חאג יחיא, קוסאי (2002). חלום ומציאות: מחקר על אקדמאים ערביים מישראל בוגרי אוניברסיטות בגרמניה. תל אביב: הוצאת רמות.

מסרי-חרזאללה, אסמהאן (2008). ירושלים כיעד להגירה פנימית של צעירות פלסטיניות-ישראליות. ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות ומכון ירושלים לחקר ישראל.

עואד, יאסר (2008). ייצוג האזרחים הערבים במערכת ההשכלה הגבוהה. דו"ח. עמותת סיכוי לשוויון אזרחי.

עראר, ח'אלד וחאג'י-יחיא קוסאי (2007). (עורכים). השכלה גבוהה והאקדמאים הערבים בישראל: סוגיות ומגמות. ת"א: הוצאת רמות.

קאסם, פאטמה (2008). "זהות והשכלה של נשים בדואיות, כינון ופירוק זהויות שבטיות וממסדיות". בתוך: רות רודד ונוגה אפרתי (עורכות). נשים ומגדר במזרח התיכון במאה העשרים. ירושלים: מאגנס. עמ' 178-201.

חאג-יחיי, قصي وعرار, خالد (2007). الطلاب العرب الفلسطينيين من إسرائيل في الجامعات الاردنية: ملاذ, توجهات وتحديات. طمرة: جمعية ابن خلدون.

مصطفى, مهند (2002). الحركة الطلابية العربية في الجامعات الإسرائيلية. أم الفحم: جمعية «اقرأ» لدعم التعليم في الوسط العربي ومركز الدراسات المعاصرة.

مصطفى, مهند (2006). التعليم العالي لدى الفلسطينيين في إسرائيل: تحدي حالة الهامشية. أم الفحم: جمعية «اقرأ» لدعم التعليم في الوسط العربي.

مصطفى, مهند (2009). البسيخومتري ومنتاولية التعليم العالي لدى الطلاب العرب: أداة تصنيف أم إقصاء؟. الناصرة: لجنة متابعة قضايا التعليم العربي و«دراسات»-المركز العربي للحقوق والسياسات.

אופלטקה, יזהר (2009). התמודדות מוצלחת עם חסמים לנגישות ללימודים גבוהים ועם נשירה אפשרית מהם: תובנות מתוך סיפורן של סטודנטיות מוסלמיות לתואר שני. ת"א: אוניברסיטת ת"א.

אל-חאג', מאג'ד (1999). השכלה גבוהה בקרב הערבים בישראל: מצב, צרכים והמלצות. חיפה: המרכז הרב תרבותיות אוניברסיטת חיפה.

مقالات وفصول علمية :

Al-Haj, M, (2003). "Higher Education among the Arabs in Israel: Formal Policy between Empowerment and Control," *Higher Education Policy* 16(3): 351--368.

Diab, K., & Mi'ari, M. (2007). Collective Identity and Readiness for Social Relations with Jews among Palestinian Arab Students at the David Yellin Teacher Training College in Israel. *Intercultural Education*, 18(5), 427-444.

Haj Yehia, Kussai & Yakobi, Ghanem (2007). Access to Higher Education Abroad Amongst Arab Students: Motives, Problems and Future Possibilities. In: **Recommendations for the Improvement of the Arab Education System in Israel** (ed. Khaled Abu-Asbah and Libnat Avishai). Jerusalem, The Van Leer Jerusalem Institute

Arar, Khalid and Haj-Yehia, Kussai (2010). «Emigration for Higher Education: The Case of Palestinians Living in Israel Studying in Jordan». *Higher Education Policy*, Volume 23, Number 3, 380.-pp. 358

Rabia (Neserat), H. (1998). Gesichter der Reintegration: Aus einem Tagebuch eines Ruckkehrers. In: Afrikanisch-Asiatische Studentenförderung e.V. (Hrsg.): *30 Jahre Reintegrationsdiskussion an den deutschen Hochschulen: was denken die afro-asiat. Wissenschaftlerinnen und Wissenschaftler heute?* Frankfurt/M.: IKO Verlag, S. 101- Jahrbuch 1998, 141.

Wiesen, B. (1997). „Traditions Versus Changing Bedouin Attitudes toward Higher Education: How Do Bedouin College Students Perceive Their Family's Attitudes to Higher Education?“. *Mediterranean Journal of Educational Studies*, 2(2), 85-101.

حاج-يحيى، قصي وعرار، خالد (2009). «الطلاب العرب الفلسطينيين من اسرائيل في الجامعات الاردنية: بين الطموح والتحدي». كتاب دراسات، العدد الثاني. ص: 41-35.

حيدر، عزيز (1993). «العرب في إسرائيل والتعليم العالي». مجلة الدراسات الفلسطينية، عدد 15. ص: 89-59.

حيدر، عزيز (1994). «الفكر الاجتماعي والسياسي للجامعيين الفلسطينيين في إسرائيل». المستقبل العربي، 181، ص: 85-59.

ربيع، حمدان. (2003). استطلاع حول مواقف الطلاب الاكاديميين من الحمولة. جامعة: اكااديمية القاسمي، عدد 7، ص 76-63.

ربيع، حمدان. (2009). دور الأسرة في أكدمة الوسط العربي. جامعة: اكااديمية القاسمي، عدد 13، ص 102-83.

فرحات، مارون (2005). «استعداد الطلاب العرب لامتحان البسيخومتري». قضايا التعليم العربي، العدد الرابع، كانون الأول. ص: 152 - 159.

مكاوي، ابراهيم (2008). "الحركة الطلابية الفلسطينية في الداخل كمدرسة لبلورة الهوية القومية". في: عبد الرحيم الشيخ (محرر). المنهاج الفلسطيني: اشكاليات الهوية والمواطنة. رام الله: مؤسسة مواطن. ص: 206-186.

مكاوي، ابراهيم (2002). "تطور الهوية وعواملها الاجتماعية والنفسية لدى نشطاء طلاب الجامعات الفلسطينية في الجامعات الإسرائيلية". جمعية التوجيه الدراسي (محرر). العرب الفلسطينيين في إسرائيل: أبحاث ومدخلات. حيفا: جمعية التوجيه الدراسي، مركز الأبحاث حول المجتمع الفلسطيني.

Abu-Saad, I. (1996). "Provision of Public Educational Services and Access to Higher Education among the Negev Bedouin Arabs in Israel". *Journal of Education Policy*, 11(5), 527-541.

עליאן, ס., זידאן, ר., ותורן, ז. (2007). המניעים לבחירה במקצוע ההוראה בקרב פרחי הוראה במגזר הערבי. **דפים**, 44, 123-147.

עראר, ח' וא' מסרי-חרזאללה (2007). "הגירה פנימית של נשים ערביות משכילות מישראל לעיר ירושלים - מאפייני תעסוקה, אוכלוסייה ובילוי", ח' עראר וק' חאג' יחיא (עורכים), האקדמאים וההשכלה הגבוהה בקרב הערבים בישראל: סוגיות ודילמות. תל-אביב: רמות, עמ' 107-136.

עראר, ח' וח' אבו-עסבה, (2007). "השכלה ותעסוקה כהזדמנות לשינוי מעמדן של נשים ערביות בישראל", ח' עראר וק' חאג' יחיא (עורכים), האקדמאים וההשכלה הגבוהה בקרב הערבים בישראל: סוגיות ודילמות. תל-אביב: רמות, עמ' 73-106.

עראר, ח' וק' חאג' יחיא, (2007). "סטודנטים ערבים מישראל באוניברסיטאות בירדן: סוגיות ודילמות", ח' עראר וק' חאג' יחיא (עורכים), האקדמאים וההשכלה הגבוהה בקרב הערבים בישראל: סוגיות ודילמות. תל-אביב: רמות, עמ' 223-258.

ריכל, ג. ומור, ע. (2006). פרח הוראה אחר- התנסות ולמידה בעיני סטודנטים להוראה בני תרבויות שונות. **דפים**, 43, 60-103.

אבו אלהיג'א, יונס. (2005). מדוע טרם הוקמה אוניברסיטה ערבית בישראל? בתוך: אילן גור-זאב (עורך). קץ האקדמיה בישראל? חיפה: אוניברסיטת חיפה, הפקולטה לחינוך.

אל-חאג', מאג'ד (2003). "קידום ההשכלה הגבוהה בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל". בתוך: שמואל שי ונעמיקה ציון (עורכים). חינוך וצדק חברתי בישראל: על שוויון הזדמנויות בחינוך. ירושלים: מכון ואן ליר. עמ' 31-43.

וינר-לוי, נעמי (2009). "מובילות את העגלה: ראשוניות, השכלה ותפקיד חברתי של נשים בעדה הדרוזית". בתוך: רחל הרץ-לזרוביץ ויזהר אופלטקה (עורכים). מגדר ואתניות בהשכלה גבוהה בישראל. חיפה: פרדס. עמ' 149-166.

וינר-לוי, נעמי (2006). "השכלה גבוהה כמפגש עם דעת, חברה ותרבות: תמורות בזהותן של נשים דרוזיות חלוצות ברכישת השכלה גבוהה". סוגיות חברתיות בישראל, 1. עמ' 5-30.

חאג' יחיא, קוסאי, (2007). "העסקת האקדמאים הערבים בשוק העבודה בישראל", ח' עראר וק' חאג' יחיא (עורכים), האקדמאים וההשכלה הגבוהה בקרב הערבים בישראל: סוגיות ודילמות. תל-אביב: רמות, עמ' 47-72.

חאג' יחיא, קוסאי (1998). "הלימודים בחו"ל: החלום, הקשיים, והאמת". הד החינוך, ביטאון לבעיות חינוך וחברה בישראל.

חאג'-יחיא, קוסאי ועראר, ח'אלד (2010). "יציאת סטודנטים ערבים מישראל ללימודים גבוהים בירדן: גורמים דוחפים, גורמים מושכים ואתגרים". בתוך: ראסם חמאסי (עורך). ספר החברה הערבית בישראל: אוכלוסייה, חברה, כלכלה. ירושלים: מכון ון ליר והוצאת הקיבוץ המאוחד. עמ' 251-227.

לרנר, יוליה; ארדריך, לורן, ורפפורט תמר (2008). "לחלחל פנימה, להתבצר מבחוץ: נשים פלסטיניות ומהגרים רוסיים באוניברסיטה העברית בירושלים". בתוך: יוסי יונה ואדריאנה קמפ (עורכים). פערי אזרחות: הגירה, פיריון זהות בישראל. ירושלים: מכון ון ליר בירושלים והוצאת הקיבוץ המאוחד. עמ' 264-289.

מוסטפא, מוהנד (2007). "תמורות בהשכלה הגבוהה בקרב המיעוט הערבי בישראל בעשור האחרון", ח' עראר וק' חאג' יחיא (עורכים), האקדמאים וההשכלה הגבוהה בקרב הערבים בישראל: סוגיות ודילמות. תל-אביב: רמות, עמ' 13-46.

מוסטפא, מוהנד ועראר, ח'אלד (2010). "נגישות של מיעוטים להשכלה גבוהה: המקרה של החברה הערבית בישראל". בתוך: ראסם חמאסי (עורך). ספר החברה הערבית בישראל: אוכלוסייה, חברה, כלכלה. ירושלים: מכון ון ליר והוצאת הקיבוץ המאוחד. עמ' 204-226.

עליאן, ס. ותורן, ז. (2006). ממד הזמן בהתנסות המעשית: תפיסות סטודנטים את יעילותן של שתי דרכי התנסות. **דפים**, 197-229.